

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมุ่งศึกษาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และกระบวนการสถิติที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคลากร 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารอันประกอบด้วย อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการ จำนวน 103 คน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือฝ่ายบริการที่รับผิดชอบงานบริการแนะแนว จำนวน 103 คน หัวหน้าฝ่ายแนะแนว จำนวน 103 คน และอาจารย์แนะแนว จำนวน 187 คน รวมเป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัย 4 กลุ่ม จำนวน 496 คน ประชากรที่ออกแบบสอบถามใช้ประชากรทั้งหมดโดยไม่มี การสุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาคนควาเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารเกี่ยวกับบริการ
แนะแนว 5 บริการ

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือ

3. สร้างเครื่องมือ ตรวจสอบ แก้ไข

4. เก็บรวบรวมข้อมูล

5. วิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผล ขอเสนอแนะ

6. รายงานผลการวิจัย

รายละเอียดในการดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 เป็นการศึกษาคนควา 2 ลักษณะ คือ

1.1 ศึกษาเกี่ยวกับงานและการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน

มัธยมศึกษา

1.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร
การศึกษาค้นควาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ไ้จากการศึกษาค้นควา มาประมวลเป็นกรอบแนวคิด
สำหรับวิจัย (Conceptual Framework of Research) และนำไปสร้างเครื่องมือ
สำหรับการวิจัยต่อไป งานบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา 5 ด้าน คือ บริการ
ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กนักเรียน บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัว
บุคคล และบริการติดตามผล และขั้นตอนในการจัดการคือ การวางแผน การจัดระบบงาน
การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุม

ขั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดเพื่อ
ใช้ในการสอบถามประชากรที่จะทำการศึกษา จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่
ใช้สำหรับสอบถามผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว และชุดที่ 2 เป็น
แบบสอบถามที่ใช้สำหรับถามอาจารย์แนะแนว

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับสอบถามผู้บริหาร ผู้ช่วย
ผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว แบ่งเป็น 3 ชั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อความที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ มุ่ง
ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิ
ทางการศึกษา ตำแหน่ง รวมทั้งสิ้น 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อความที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ มุ่ง
ศึกษาถึงสภาพการให้บริการแนะแนวทั้ง 5 บริการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 32 ข้อ ได้แก่

1. สภาพทั่วไป 8 ข้อ
2. บริการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กนักเรียน

5 ข้อ

3. บริการสนเทศ 8 ข้อ
4. บริการให้คำปรึกษา 5 ข้อ
5. บริการจัดวางตัวบุคคล 4 ข้อ
6. บริการติดตามผล 2 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ
3 ระดับ ปัญหา มาก ปานกลาง และน้อย มุ่งศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัด
บริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ใน
ด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ รวมทั้งสิ้น 21 ข้อ

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้สอบถามอาจารย์ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับ
การจัดบริการแนะแนว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ 3 ระดับ ปัญหา มาก
ปานกลาง และน้อย

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกันกับชุดที่ 1 โดยคัดข้อคำถามในตอนที่ 2 ซึ่งเป็นการศึกษาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตรวจสอบเนื้อหาและแก้ไขภาษาให้ถูกต้องเหมาะสม หลังจากนั้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และแก้ไขภาษาให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากความถูกต้องเหมาะสม และครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ตรวจและให้ความแนะนำในการแก้ไขแบบสอบถาม มีดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาค
การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราศุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ
ภาคการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรี วาทิกทินกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชา
จิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หัวหน้าหน่วยแนะแนวโรงเรียนสาธิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
 4. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริบุรินทร์ สายโกสุมา รองศาสตราจารย์ประจำ
ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 5. อาจารย์ดวงจิต คำวงศา หัวหน้าฝ่ายแนะแนวแห่งโรงเรียนเบญจมราชูทิศ
- หลังจากผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ได้นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 103 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการ จำนวน 103 คน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือฝ่ายบริการที่รับผิดชอบงานบริการแนะแนว จำนวน 103 คน หัวหน้าฝ่ายแนะแนว จำนวน 103 คน และอาจารย์แนะแนว จำนวน 187 คน

4.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

4.2.1 ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำและหนังสือรับรองการทำวิทยานิพนธ์ จากภาควิชาบริหารการศึกษา หรือบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการที่เป็นประชากร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นประชากร โดยทางไปรษณีย์ โดยกำหนดส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์เช่นกัน

4.2.3 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้สำรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 414 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.46

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืน

อ.จ.ญ./ผอ.			ผช.			หน.ฝ่ายแนะแนว			อ.แนะแนว			รวม		
ส่งไป	ได้รับ	ร้อยละ	ส่งไป	ได้รับ	ร้อยละ	ส่งไป	ได้รับ	ร้อยละ	ส่งไป	ได้รับ	ร้อยละ	ส่งไป	ได้รับ	ร้อยละ
103	77	74.75	103	80	77.66	103	82	79.61	189	175	93.58	496	414	83.46

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีดังต่อไปนี้

5.1 วิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพภาพของผู้อยู่ตามแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม โดยนำคำถามตอนที่ 1 มาหาความถี่ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน นำไปหาค่าร้อยละ และเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.2 วิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการให้บริการแนะแนว โดยนำข้อคำถามในตอนที่ 2 มาหาความถี่ หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา โดยเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.3 รวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการแนะแนวมาจากคำถามเลือกตอบ 3 ระดับ คือ ปัญหาหนัก ปานกลาง และน้อย แลวนำมาหาความถี่ หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา โดยเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ

$$\text{สูตร หาค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

ขั้นที่ 6 การเขียนรายงานการวิจัยและเสนอผลการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย